

ØKOLOGISK BEKÆMPELSE AF RODUKRUDT I FORÅRET

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Det er nu du skal lave din opfølgning på rodukrudtsbekæmpelse.

Hvis det ikke var muligt at lave mekanisk ukrudtsbekæmpelse af rodukrudtet i dine marker efter høst og i efteråret, er det muligt at gøre noget i det tidlige forår inden såning. Det kræver dog, at markerne er tørre nok til at køre i eller en længere periode med hård frost. Pløjning er en god strategi mod rodukrudt – ikke kun i efteråret, men også i foråret. Især bekæmpelse af kvik kan være effektivt i et forår med frost, eller hvor der er gode muligheder for at komme i marken og lave gentagne harvninger.

Kvik – væksten starter tidligt

Kvikplanten er aktiv så snart temperaturen er over 3-4 °C, hvilket betyder, at væksten ofte starter allerede i februar. Efter en mild vinter uden bekæmpelse kan bestanden have udviklet sig kraftigt, og dette kræver bekæmpelse i foråret.

I foråret kan der laves bekæmpelse ved at gentage harvning hver gang kvikplanten har 3-4 blade. På den måde afbrydes kvikkens vækst, når den er mest følsom overfor bekæmpelse, og man får mest ud af sin indsats. Det er vigtigt at have gentagne gange for at udsulte planten, da for få sønderdelinger af planten kan stimulere plantens vækst og medføre et endnu større

problem.

Hvis der er udsigt til en periode på flere dage med frost, kan udløberne trækkes op til overfladen til udtørring. Rødderne er lettere at trække op af jorden, hvor frosten kan udtørre dem, hvis sønderdeling undgås. Ved udsigt til en periode med meget nedbør virker udtørring ikke, og så skal der satses på udsultning i stedet.

Til at få rødderne op til jordoverfladen kan anvendes en harve med fuld gennemskæring, der ødelægger rødderne, og roterende tænder, der blotlægger dem på jordoverfladen.

Både efter udsultning af kvikkens udløbere og efter en evt. udtørring i frostvejr er det vigtigt at afslutte bekæmpelsen med en god pløjning inden såning. Ved pløjning bliver de svækkede udløbere dækket til af jord i bunden af plovfuren, og det mindsker muligheden for fremspiring, fordi de svækkede rødder er for svage til at nå jordoverfladen igen. For effektiv bekæmpelse af kvik, gælder det om at vælge en konkurrencestærk afgrøde som havre og undgå bælgsgød og majs.

I hele processen og inden pløjning, er det nødvendigt at gå i marken med en spade og kontrollere, om der er levende kvikrødder under det harvede lag. Det kan betyde, at der kommer friske udløbere op i de øverste lag, hvis pløjningen er dybere end harvningen. Der er to muligheder for at justere behandlingen:

1. Sæt harven dybere i jorden, hvis den kan trække udløbere op dernede fra og udsæt pløjningen
2. Reguler pløjedybden, så der ikke vendes friske skud op

Der er mulighed for at bekæmpe kvikken mekanisk indtil april.

Agersvinemælk – svæk den underjordiske vækst

Det er også muligt at bekæmpe agersvinemælk i foråret, men det er den underjordiske vækst, som skal afbrydes. Planten har en lang hvileperiode i efteråret, hvor der ikke dannes nye skud fra rødderne, men i det tidlige forår dannes der nye underjordiske skud. Derfor er det ikke muligt at se planten vokse, og man skal derfor kende den underjordiske vækst.

Hvis jorden bliver tidlig farbar i foråret foretages der en gennemskæring ca. 3-4 uger før pløjning. På den måde afbrydes væksten og planten svækkes. Hvis jorden bliver sen farbar, skal jorden pløjes, når den er tjenlig til det. Uanset hvordan bekæmpelsen udføres skal tidspunktet for pløjning ikke udsættes.

På samme måde som med Kvik skal der vælges en konkurrencestærk afgrøde, som havre, i bekæmpelsen af Agersvinemælk. Bælgsgød til modenhed skal undgås på grund af den ringe konkurrenceevne i sidste halvdel af vækstsæsonen.

© 2021 - SEGES Projektsitet